

Rom 12, 19

19: Dere kjære, ta ikke hevn selv, men gi heller rom for vreden! For det står skrevet: Hevnen er min, jeg vil gjengjelde, sier Herren.

Her stiller Paulus opp mot hverandre; Guds rettferdige vrede og hevn - og vår ugudelighet når vi hevner oss selv. Der antyder han det vi nettopp har sagt; at hvis vi lar Gud beskytte oss, vil han også ha omsorg for oss i alle ting. Han vil hevne all urett som rammer oss, og skaffe oss rett. Men hvis vi hevner oss selv, da går vi foran Gud, og har tatt saken i egne hender. Og da får vi greie oss selv! Vi ser dette gjennom ordvalget. Paulus stiller opp mot hverandre: Guds hevn - og vår hevn, og sier: "Ta ikke hevn selv, utan lämnen Guds* vrede rum". Paulus sier ikke at den urett vi har lidd ikke skal bli hevnet. Han vil bare Gud skal få være den suverene majestet, og få bli dommeren for alle mennesker. Derfor må vi ikke trenge oss inn i hans embete med selv å ta oss til rette. Herren vil være alene som konge og dommer over sine skapninger.

[* At her menes Guds vrede (selv om ordet "Guds" ikke anvendes i gr. teksten) er helt klart gjennom fortsettelsen: "For det står skrevet: Hevnen er min, sier Herren". Og når han taler om Guds vrede, eller rettferdige hevn, bruker Paulus ofte å utelate ordet "Guds", og bare sier "vreden" (se Rom 5: 9, 1Tess 1: 10, 2: 16). Og under enhver omstendighet må en jo forstå at det er Gud som er den rette dommeren, og den som skal hevne.]

For det står skrevet: Hevnen er min, jeg vil gjengjelde, sier Herren (5Mos 32: 35). Disse ord fra Herren burde i sannhet for alltid gjøre slutt på all vår hevnløst. Den store Gud vil jo være den som hevner oss. Da burde vi jo heller frykte så alvorlig for hans vrede, at vår vrede ble vendt til inderlig barmhjertighet og forbønn for våre fiender. Vi ser jo hvor høyt Herren elsker sine barn og venner. Han sier jo at "den som rører ved dere, rører ved hans øyesten" (Sak 2: 12). Vi ser den brennende nidkjærhet han våker over dem med, så Kristus selv har uttalt at "til og med alle hårene på hodene deres er telt". Og det innebærer jo også at Gud ser den mest skjulte ondskap og ubarmhjertighet som noen kan ramme oss med. I tillegg vet vi hvor grusomt det kan komme til å skje, når Guds egen vrede og straff rammer noen.

Men da burde vi i sannhet bare bli stille og be: Gud, vær oss alle nådig! Forlat oss vår skyld, som vi og forlater våre skyldnere! For når Gud hjem søker den som har gjort deg urett og ondt, da går det langt verre for seg enn du kanskje selv skulle ønske. For vi må aldri glemme at den som påfører oss uforskyldte lidelser, har ikke bare gjort dette mot oss, men i ennå større grad mot Herren Gud, han som har langt større omsorg for oss enn vi har selv. Og da er den som plager deg straks under Guds vrede - og Ham vil han aldri kunne rømme for. For det er ennå ingen menneske som har kunnet unnslippe Herren Gud!

Ett er sikkert; hvert enkelt menneskes forhold til synden er det ingen som vil kunne rømme fra, - det kommer Guds allmakts fullkommenhet til å sørge for. Synden kommer alltid, på en eller annen måte, til å innhente synderen - enten her i livet, eller i evigheten. Her i livet enten i omvendelsens sønderknuselse over synden og delaktigheten i Kristi lidelser, eller også som straffens og hevners smerte. Hvis synderen her i livet blir omvendt og får del i Kristi lidelse og soning for synden, da vil han ikke måtte gjennom den rette straffen for synden. For denne har rammet Stedfortrederen; Kristus. Men angerens og tukters lidelse vil han nok få erfare. Hvis derimot dette ikke har skjedd, da kommer alltid Guds vrede til å ramme ham. Her i livet skjer det da ofte på en måte så vi ikke alltid ser det som straff for synden. Det kan være gjennom "vanlige" ulykker, sykdom, hungersnød, brann, oversvømmelser, krig osv. Men av og til skjer det også på en slik måte at selv vi mennesker tydelig kan se Guds rettferdige straff gjennom det som skjer.

Et menneske som har terrorisert de svake; enker og faderløse barn, og urettmessig tilranet seg andres eiendom, rammes f. eks. av markerte ulykker, og han ender i den usleste fattigdom og elendighet. Vi ser dem som har bedratt, løyet på mennesker og fratatt dem deres gode navn og rykte, selv faller i åpenbar skam og vanære. Eller vi ser en som har påført mennesker hjertesår for hele livet, uten å kunne rammes av det offentlige rettsvesen, likevel selv til slutt ender opp i fysiske eller psykiske tilstander ingen ville unne ham, ja, iblant i selvmord, osv.

Men hvis det ikke skjer her i livet, at Gud hevner misgjerningen, da venter hans rettferdige hevn i den forferdelige evigheten; "den kommende vrede". Og når du har dette klart for deg, hvordan kan du da bære på noe vondt i hjertet ditt, mot din uvenn? Kan du da gå med hevntanker mot ham, når du vet at så stor Guds vrede alt står over ham? Burde du ikke da heller gripes av inderlig medlidenhet med ham, og be for ham, at han må bli omvendt! Dette er tanker vi må ta inn over oss. For den store og forferdelige Herren sier: "Hevnen er min, jeg vil gjengjelde".

Dette holder Paulus nå fram for oss, for å ta alvorlig fatt i og kvele vår sterke tilbøyelighet til ondskap, og til selv å ta hevn. Tidligere har han sagt: "gjengjeld ikke noen ondt med ondt!" Han har formant oss til tvert imot å legge vinn på det som er godt overfor alle mennesker. Ja, hvis det er mulig, og så langt det står til oss, leve i fred med alle mennesker. Likevel har han altså her igjen talt til oss på en måte som burde bevege det hardeste hjerte, om aldri selv å ta hevn. Ikke bare begynner han med den inderligste innledningen: "Dere kjære!". Men formaner oss så til ikke å trenge oss inn på den allmektige Guds suverene dommerembete, det som han selv omtaler slik: "Hevnen er min, jeg vil gjengjelde". Og dette burde sannelig være nok til at ingen som selv vil være en kristen, skulle bære på den minste hevn eller uvilje mot en feilende medtjener - hvis en altså selv lever utelukkende på Guds miskunnhet, og hvert eneste øyeblikk trenger Guds tålmod.

Men taler så også denne formaningen om at en kristen aldri skal ta opp med landets myndigheter noen som helst urett han har lidd? At dette ikke er apostelens mening blir vi nok tilstrekkelig overbevist om i de første versene av neste kapittel. Etter denne formaningen om ikke selv å ta hevn,

taler Paulus der nettopp om øvrigheten. Der lærer han at øvrigheten "er Guds tjener for deg til det som er godt", og at "øvrigheten ikke bærer sverdet for ingenting. For den er Guds tjener, en hevner som skal bringe vrede over den som gjør det onde". Det er altså bare det selv å ta hevn, apostelen taler mot. Men når altså hevnen også kan utføres ved å overlate det til øvrigheten, må hver enkelt kristen prøve dette innfor Gud: Hvorfor han anmelder en liten urett til myndighetene. Er det for å hevne - eller bare for at myndighetene skal bli satt i stand til å utføre sitt embete; som er å sørge for rett til fornærmede og å straffe ugjerning. For vi innser jo at hvis ingen anmelder ugjerninger, kommer øvrigheten til å bære sverdet forgjeves. Da gis rettferdigheten og ondskapen fritt spillerom, og det ville jo være en stor ulykke for hele samfunnet.

Det er altså i kjærlighet og ærbødighet for hvordan Gud styrer, vi skal anmelde det onde. Hvis vi så får rett, er det Gud vi skal takke. Får vi ikke rett, skal vi innse at nå er det tid for å lide i stillhet og ydmykhet. Og alt dette ser vi gjennom Kristi eksempel. Når han stod for domstolen og ble slått av en rettsbetjent, appellerte han til retten når han sa: "Hvis jeg har talt ondt, så vitne da om det onde. Men hvis det er sant, hvorfor slår du meg da?" Men når domstolen gjorde den mest forferdelige urett mot ham, og overløt ham til å dø, da led han stille, som et lam. Det samme gjorde Paulus. Først anket han sin sak inn for keiseren. Senere led han ydmykt martyrdøden. Det som kreves hele veien er bare et kristent sinn som av hjertet forlater, og ikke tar hevn, men overlater hevnen til ham som dømmer rett. Og så fortsetter Paulus med å tale om hvordan dette tilgivende og ydmyke sinn skal vise seg i handling.